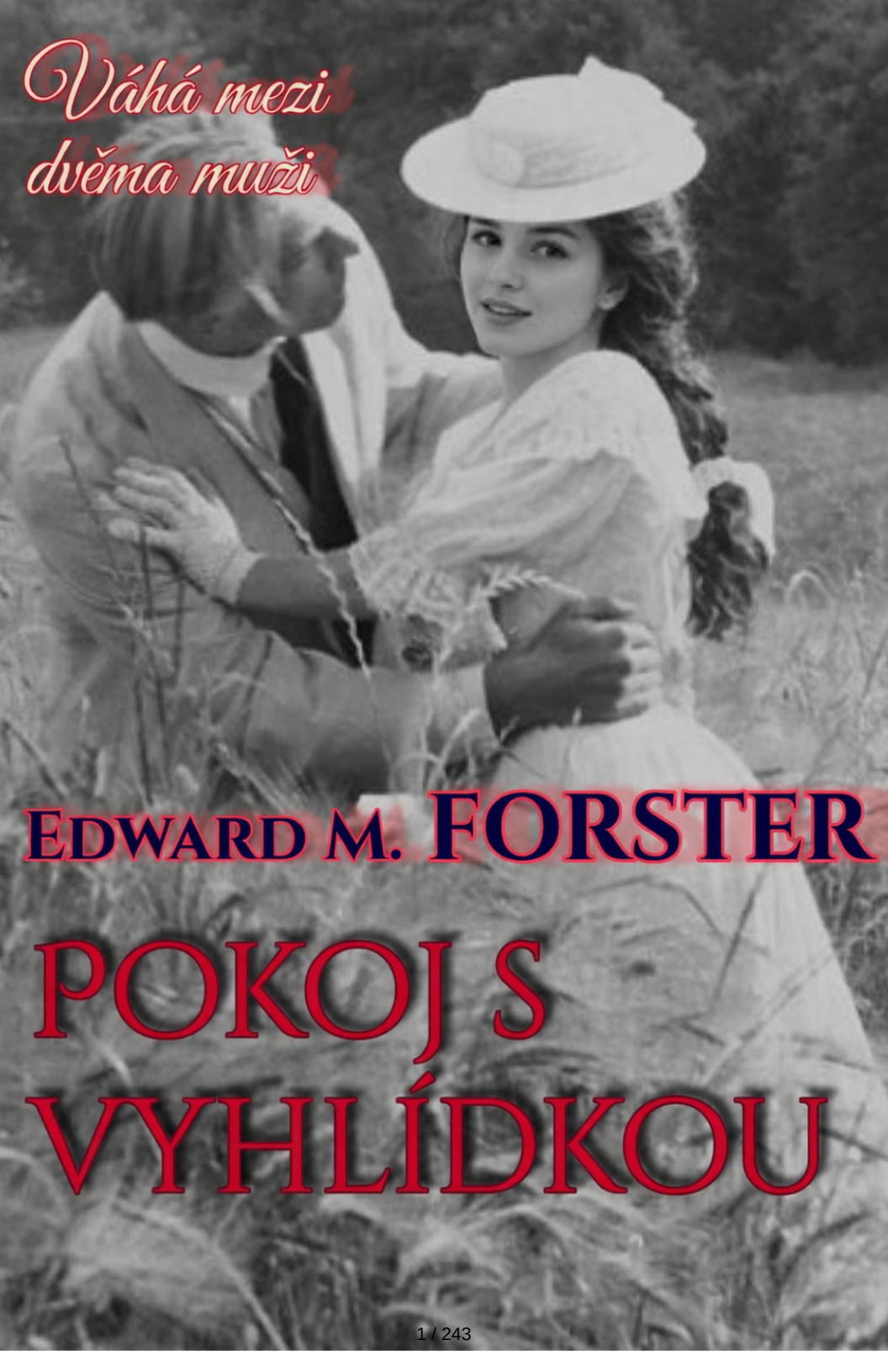

*Váhá mezi
dvěma muži*

EDWARD M. FORSTER

**POKOJ S
VYHLÍDKOU**

Edward M. Forster

Pokojs vyhlídkou

Myriada

Z originálu:

A Room with a View

Přeložil a upravil: Jan Činčura

Copyright© Cincura, 2023

Všechna práva vyhrazena

Rozsah: 237 stran

Vydání: první

Vydal: Meisterkoch, Praha, 2026

<https://myriada.fun/>

ISBN: 978-80-908996-6-7 ePub

ISBN: 978-80-88513-21-6 PDF

Kapitola 1

Penzion Bertolini

„Tohle nám signora neměla dělat," řekla Charlotta Bartlettová, „slíbila nám jižní pokoje s výhledem na řeku Arno, a místo toho tady máme severní pokoje s výhledem do dvora. Oh, Lucy!"

„A ještě ke všemu je to cocknejka!" řekla její sestřenice Lucy Honeychurchová, kterou popudil i signorin nečekaný přízvuk (*cockney* – Londýňan ze čtvrti East End). „Tohle by klidně mohl být Londýn, a ne Florencie," podívala se na dvě řady Angličanů, kteří seděli u dlouhého stolu; na řady bílých karaf s vodou a červených lahví s vínem, pak na portréty zesnulé královny a dvorního básníka, které v těžkých rámech visely na zdi i na ozdobný nápis anglikánské církve, který byl jedinou další dekorací stěny. „Charlotto, nemáš taky pocit, že bychom klidně mohly být v Londýně? A vzápětí si odpověděla: „Asi je to tím, že je člověk z cesty tak unavený."

Charlotta nespokojeně odložila vidličku: „Tohle maso už určitě použili na vývar do polévky."

Lucy její poznámku ignorovala. „Tak ráda bych se dívala na Arno. Pokoje, které nám signora slíbila, měly mít výhled na Arno. To nám signora vůbec neměla dělat. Oh, není to ostudné?!"

„Mně stačí jakýkoli kout," odpověděla Charlotta. „Ale je smutné, že ty tu vyhlídku nemáš."

Lucy měla pocit, že se teď chovala sobecky. „Charlотно, nesmíš mě rozmazlovat: samozřejmě i ty musíš z okna vidět na Arno. To jsem měla na mysli. Volný pokoj vpředu...”

„Ten musíš mít ty,” řekla Charlotta, které větší část cestovních výdajů hradila Lucyina matka – projev velkorysosti, na který Charlotta občas taktně narážela.

„Ne, ne. Ty ho musíš mít.”

„Trvám na tom. Tvoje matka by mi to nikdy neodpustila, Lucy.”

„To by nikdy neodpustila mně.”

Jejich hlasy zněly nyní živěji, a dokonce i trochu podrážděně. Obě sestřenice byly po příjezdu unavené a pod rouškou nesobeckosti se hádaly. Jejich sousedé, kteří seděli naproti nim, si vyměnili pohledy a jeden z nich se naklonil přes stůl a vmísil se do jejich sporu:

„Já mám z pokoje tu vyhlídku na Arno.”

Charlotta se zarazila. Obvykle si je lidé v penzionu nejprve den nebo dva prohlíželi, než na ně promluvili. Ten, kdo je nečekaně oslovil, byl obtloustlý starý muž se světlou, oholenou tváří a velkýma očima. V těch očích bylo něco podivně dětského, ale nebyla to dětinskost senility. Co přesně to bylo, nad tím už Charlotta Bartlettová nepřemýšlela, protože její pohled přešel na jeho oblečení. To nebylo nic moc. Nejspíš se s nimi chtěl seznámit dřív, než si půjdou zaplavat. Nasadila proto užaslý výraz:

„Vyhlídka? Oh, vyhlídka! Jak rozkošná vyhlídka!”

„To je můj syn,” řekl a pohnul hlavou k mladému muži, který seděl vedle něho, „jmenuje se George. I on má výhled na řeku.”

„Oh,” protáhla strojeně Charlotta Bartlettová a předešla tak Lucy, která se již chystala promluvit.

„Co chci tím říct," pokračoval, „je, že vy můžete mít naše pokoje a my si vezmeme vaše. Vyměníme si je."

Lépe oblečené turisty kolem nich ten návrh šokoval, včetně Charlotty. Slečna Bartlettová otevřela ústa tak málo, jak jen to šlo, a odpověděla: „Děkuji, ale to nepřichází v úvahu."

„Proč?" zeptal se zaraženě a položil obě ruce na stůl.

„Protože to prostě nepřipadá v úvahu, děkuji vám," odsekla Charlotta Bartlettová.

„Víte, my si neradi bereme..." začala vysvětlovat Lucy.

„Ale proč?" trval starý muž na námitce. „Ženy se rády dívají na pěkné okolí, muži ne." Uhodil zlehka pěstí o stůl jako zlobivé dítě a obrátil se k synovi: „Georgi, přesvědč je!"

Mladý muž odpověděl: „To je přece jasné, že by měly ty pokoje mít. Nic jiného se k tomu nedá říct." Když promluvil, na dámy se nedíval, ale jeho hlas zněl zmateně a smutně.

Lucy byla také zmatená, ale viděla, že je čeká to, čemu se říká „pořádná scéna", a měla zvláštní pocit, že tito poněkud nevychovaní turisté budou spor každým dalším slovem jen rozšiřovat, až se nebude týkat jen pokojů a výhledů z nich, ale i něčeho úplně jiného... jen nevěděla čeho.

Nyní starý muž na slečnu Bartlettovou téměř rozhořčeně zaútočil: Proč by se ty pokoje nemohly směnit? Jaké námitky by mohly mít? Za půl hodiny by to mohlo být vyřešeno...!

Ačkoli se slečna Bartlettová v delikátnostech konverzace vyznala, v přítomnosti takové společenské brutality byla bezmocná. Ten hrubý člověk se nedal jen tak odbýt. Její tvář zrudla nelibostí. Rozhlédla se kolem sebe, jako by se chtěla ptát: To jste všichni takoví? A dvě staré

dámy, které seděly poblíž a přes opěradla židlí měly přehozené šály, na ně se znepokojením pohlédly.

„Jez tu večeri, drahoušku," řekla sestřenici Lucy a začala si znovu pohrávat s masem, které předtím kritizovala.

Lucy zamumlala, že to budou asi velmi podivní lidé.

„Sněž si tu večeri, drahoušku. Tenhle penzion je chyba. Zítřka to napravíme."

Ale sotva Chralotta své rozhodnutí odjet oznámila, hned ho zase zavrhl. Na konci jídelny se totiž rozhrnuly závěsy a odhalily podsaditého, ale pohledného duchovního, který spěchal, aby zaujal prázdné místo u stolu vedle obou sestřenic, a vesele se všem omlouval za své zpoždění.

Lucy, která si ještě dosti neosvojila pravidla společenského chování, okamžitě vyskočila na nohy a vykřikla: „Oh! To je pan Beebe! Oh, jak rozkošné! Oh, Charlotto, teď tu musíme zůstat, ať už jsou pokoje s vyhlídkou nebo ne."

Slečna Bartlettová byla zdrženlivější:

„Dobrý den, pane Beebe. Předpokládám, že jste na nás již zapomněl: slečna Bartlettová a slečna Honeychurchová, byly jsme v Tunbridge Wells, když jste během těch chladných Velikonoc pomáhal faráři v St. Peter's."

Duchovní, který působil dojemem člověka na dovolené, si dámy nepamatoval tak jasně jako ony jeho. Tvářil se však docela mile a přijal křeslo, které mu Lucy gestem nabídl.

„Jsem tak ráda, že vás vidím," řekla Lucy, která se nacházela ve stavu duševního vyhladovění a klidně by se bavila i s číšníkem, kdyby jí to starší sestřenice dovolila. „Jen si představte, jak je svět malý. I díky Summer Street je to obzvlášť legrační."

„Slečna Honeychurchová bydlí nedaleko farnosti v Summer Street," vyplnila mezeru ve farářově vzdělání slečna Bartlettová, „a náhodou mi řekla, že jste se rozhodl bydlet..."

Lucy se vmísila do její řeči: „Ano, minulý týden jsem to slyšela od matky. Nevěděla, že vás znám z Tunbridge Wells, ale hned jsem jí odepsala, že pan Beebe je..."

„Naprosto správně," řekl duchovní. „Příští rok v červnu se stěhuji na faru na Summer Street. Mám to štěstí, že jsem byl jmenován do tak pěkné čtvrti."

„Ó, jak jsem ráda! Náš dům se jmenuje Windy Corner." Pan Beebe se uklonil.

„Bydlíme tam, matka, já a můj bratr, i když se nám ho často nedaří přimět k návštěvě ko... kostel je od nás dost daleko, chci říct."

„Lucy, drahoušku, nech pana Beebeho v klidu jíst."

„Já v klidu jím, děkuji, a pochutnávám si," poznamenal farář. Raději se bavil s Lucy, na jejíž mladickou hravost si pamatoval, než s postarší slečnou Bartlettovou, která si pravděpodobně pamatovala spíš jeho kázání. Zeptal se jí, zda Florencii dobře zná, a dostalo se mu zdoluhavého vysvětlování, že tu nikdy předtím nebyla. Je potěšující radit nováčkovi, a on je první. „Nezanedbávejte krajinu kolem," zakončil své rady. „Hned první pěkné odpoledne zajedte do Fiesole a pak dál kolem Settignana."

„Ne!" ozval se ženský hlas z horní části tabule. „Pane Beebe, mýlíte se. První pěkné odpoledne musí vaše dámy jet do Prata."

„Ta dáma vypadá chytře," zašeptala slečna Bartlettová své sestřenici. „Máme štěstí."

A skutečně, následně se na ně vyvalil dokonalý přívál informací. Lidé jim říkali, co mají vidět, kdy to mají vidět, jak zastavit elektrickou tramvaj, jak se zbavit žebráků,

kolik dát za pergamenový papír. Celý penzion Bertolini se téměř nadšeně rozhodl, že jim bude radit. Ať se podívaly na kteroukoli stranu, všechny dámy se na ně usmívaly a pokřikovaly. A nade vším se vznášel hlas té chytré paní, která křičela: „Prato! Musí jet do Prata. To místo je příliš sladce obskurní, než aby se dalo popsat slovy. Miluji ho, vyžívám se v tom, že se tam zbavuji pout úctyhodnosti.“

Mladý muž jménem George se podíval na chytrou dámu a pak se rozmrzele vrátil ke svému talíři. Očividně spolu s otcem nadšení ostatních spolustolovníků nesdílel. Lucy si uprostřed svého úspěchu našla čas, aby si přála, aby se do něj i oni zapojili. Nedělalo jí žádné zvláštní potěšení, že by někdo měl zůstat stranou, a když se zvedla k odchodu, otočila se a oběma se nervózně uklonila.

Otec ji neviděl, syn ano, ale nepotvrdil to úklonou, jen pozvednutím obočí a úsměvem.

Spěchala za Charlottou, která už zmizela za závěsy – závěsy, které člověka šlehaly do tváře a zdály se těžší než látka sama. Za nimi stála ta nespolehlivá signora, klaněla se hostům s přáním dobrého večera a u sebe měla malého syna jménem Enery a svou dceru Victorier. Byl to zvláštní výjev, tenhle pokus cocknejské dámy zprostředkovat půvab a přátelskost Jihu. A ještě podivnější byl salon, který se snažil vyrovnat solidnímu komfortu penzionů v Bloomsbury. Byla to opravdu Itálie?

Slečna Bartlettová již seděla v pevně vypolstrovaném křesle, které mělo barvu a obrysy rajčete. Hovořila s panem Beebem, a zatímco mluvila, její dlouhá úzká hlava se kývala dopředu a dozadu, pomalu, pravidelně, jakoby soustavně bořila nějakou neviditelnou překážku.

„Jsme vám nesmírně vděční,“ říkala. „Ten první večer pro nás tolik znamená. Když jste přišel, měli jsme zrovna za sebou zvláštní *mauvais quart d'heure*.“ (špatná čtvrt hodina)

Pan Beebe vyjádřil lítost.

„Neznáte náhodou jméno toho starého muže, který seděl u večere naproti nám?“

„Emerson.“

„Je to váš přítel?“

„Jsme přátelé asi tak jako jsou si přátelé spolubydlící v penzionu.“

„Pak už nebudu nic říkat.“

Jemně ji přesvědčoval a ona toho řekla více.

„Jsem takříkajíc,“ uzavřela, „garde své mladší sestřenice Lucy, a bylo by neprozřetelné, kdybych ji nechala zavázat se lidem, o nichž nic nevíme. Jeho chování bylo poněkud nešťastné. Doufám, že jsem jednala v dobrém.“

„Zachovala jste se velmi přirozeně,“ řekl. Zdálo se, že je zamyšlený, a po několika okamžicích dodal: „Přesto si nemyslím, že by z přijetí jejich návrhu mohly být nějaké problémy.“

„Žádné problémy, samozřejmě. Ale nemohly jsme se jim zavazovat.“

„Je to poněkud zvláštní člověk.“ Znovu zaváhal a pak jemně řekl: „Myslím, že by toho nezneužíval, ani by neočekával, že mu budete projevovat vděčnost. Má tu kladnou vlastnost – pokud je to vůbec nějaká kladná vlastnost – že říká přesně to, co má na mysli. Má pokoje, kterých si příliš neváží, a myslí si, že byste je ocenily. Nemyslel na to, že by si vás tím zavazoval, stejně jako na to, že by měl být přitom zdvořilý. Není lehké pochopit lidi, kteří mluví přímočaře.“

Lucy to potěšilo a řekla: „Doufala jsem, že bude milý, vždycky u lidí doufám, že budou milí.“

„Myslím, že je milý a také únavný. Rozcházejím se s ním téměř v každém důležitém bodě, a tak očekávám – mohu říci, že doufám -, že se v nich budete rozcházet i vy. Ale on

je ten typ, s nímž člověk spíš jen nesouhlasí, než aby ho odsuzoval. Když sem přijel, zpočátku lidi přirozeně odpuzoval. Nemá takt, ani způsoby – tím ale nechci říct, že má špatné způsoby – jen si své názory nenechává pro sebe. Chtěli jsme si dokonce na něj stěžovali naší signoře, ale jsem rád, že jsme si to nakonec rozmysleli."

„Mám z toho vyvodit," řekla slečna Bartlettová, „že je to socialista?"

Pan Beebe přijal to příhodné slovo s lehkým cuknutím rtů.

„A pravděpodobně vychoval i svého syna k socialismu?"

„George skoro neznám, protože se ještě nenaučil mluvit. Zdá se, že je to milý člověk, a myslím, že má rozum. Má ovšem všechny otcovy manýry a je docela dobře možné, že i on bude socialista."

„Oh, to se mi ulevilo," řekla slečna Bartlettová. „Takže podle vás jsem měla jejich nabídku přijmout? Máte pocit, že jsem byla příliš konvenční a podezíravá?"

„Vůbec ne," odpověděl, „to jsem nikdy nenaznačoval."

„Ale neměla bych se jim v každém případě omluvit za svou hrubost?"

Poněkud podrážděně odpověděl, že by to bylo zcela zbytečné, a vstal, aby odešel do kuřárny.

„Byla jsem nudná?" zeptala se slečny Lucy, jakmile odešel. „Proč jsi nemluvila, Lucy? Upřednostňuje mladé lidi, tím jsem si jista. Doufám, že jsem si ho neuzurpovala pro sebe. Doufala jsem, že ho budeš mít pro sebe po celý večer, stejně jako jsi ho měla po celou dobu večere."

„Je milý," přisvědčila Lucy. „Přesně takový, jak si ho pamatuju. Zdá se, že v každém vidí dobro. Nikdo by ho ani nepovažoval za kněze."

„Má drahá Lucy..."

„No, víš, co tím myslím. A víš, jak se duchovní obvykle smějí, pan Beebe se ale směje jako obyčejný člověk.“

„Jsi zábavné děvče! Připomínáš mi svou matku. Zajímalo by mě, jestli ti pana Beebeho schválí.“

„Určitě ano, a Freddy také.“

„Myslím, že ve Windy Corneru si ho oblíbí všichni, je to módní svět. Já jsem ale zvyklá na Tunbridge Wells, kde jsme všichni beznadějně zaostali.“

„Ano,“ řekla Lucy sklesle.

Ve vzduchu se vznášel opar nesouhlasu, ale nedokázala určit, jestli se ten nesouhlas týkal jí samotné, nebo pana Beebeho, nebo módního světa ve Windy Corneru, nebo konzervativního světa v Tunbridge Wells. Snažila se to odlišit, ale jako obvykle se jí to nedařilo. Slečna Bartlettová stále popírala, že by někoho neschvalovala, a dodala: „Obávám se, že mě shledáváš velmi deprimující společnicí.“

Lucy se znovu zamyslela: Asi jsem byla sobecká nebo nevlídná, musím být opatrnější. Pro Charlottu je to strašné, když je chudá.

Naštěstí k nim nyní přistoupila jedna ze starších dam, která se na ně už nějakou dobu vlídně usmívala, a požádala je, zda by si mohla sednout tam, kde před chvílí seděl pan Beebe. Když jí to bylo dovoleno, začala příjemně vyprávět o Itálii, o tom, jaká to byla fuška sem přijet, o zlepšení zdravotního stavu své sestry, o nutnosti zavírat na noc okna v ložnici a ráno důkladně vyprázdnit láhve s vodou. Její vyprávění bylo milé a bylo hodno větší pozornosti než vznešená diskuse o guelfech a ghibellinech, která bouřlivě probíhala na druhém konci salonu. Vyprávěla i o katastrofě, kterou zažila jednou večer v Benátkách, kdy našla ve své ložnici něco, co je horší než blecha.

„Ale tady jste v bezpečí jako v Anglii. Signora Bertolini je Angličanka.“

„Ale naše pokoje páchnou," řekla Lucy. „Bojíme se tam jít spát.“

„Ah, to jsou ta okna do dvora." Povzdechla si. „Kéž by byl pan Emerson taktnější! U večere nám vás bylo líto. Myslím, že chtěl být laskavý.“

„Nepochybně byl," řekla slečna Bartlettová. „Pan Beebe mě právě peskoval za mou podezřívavost. Samozřejmě jsem se držela zpátky kvůli své sestřenici.“

„Jistě," řekla stará dáma a zamumlala, že jeden nemůže být u mladé dívky dost opatrný.

Lucy se snažila tvářit zdrženlivě, ale nemohla se ubránit pocitu, že si připadá hloupě. Doma na ni nikdo pozor nedával; nebo si toho aspoň nevšimla.

„Co se týče starého pana Emersona... Ne, není taktní, ale všimla jste si někdy, že jsou lidé, kteří dělají věci, jež jsou netaktní, a přitom – krásné?“

„Krásné?" opakovala slečna Bartlettová, zmatená tím slovem. „Není krása totéž co jemnost?“

„To by si jeden mohl myslet," řekla stará paní bezradně. „Ale věci jsou někdy tak složité, že si někdy myslím..."

Dál už ale nepokračovala, protože se znovu objevil pan Beebe a vypadal velmi potěšeně.

„Slečno Bartlettová," zvolal, „s těmi pokoji je to v pořádku a jsem tomu moc rád. Pan Emerson o tom mluvil v kuřárně a protože ví, co jsem, naznačil jsem mu, že by tu nabídku mohl učinit znovu. Dovolil mi, abych se vás přišel zeptat. Měl by z toho velkou radost.“

„Oh, Charlotto," zvolala Lucy, „my si ty pokoje musíme vzít, a hned. Ten starý pán je tak milý a laskavý, jak jen může být.“

Slečna Bartlettová mlčela.

„Obávám se," řekl pan Beebe po odmlce, „že jsem byl příliš horlivý. Musím se omluvit, že jsem se do toho vměšoval."

Těžce nespokojen se otočil k odchodu. Teprve pak slečna Bartlettová odpověděla: „Moje vlastní přání, Lucy, jsou ve srovnání s tvými nedůležitá. Bylo by ode mně tvrdé, kdybych ti bránila dělat si ve Florencii, co chceš, když jsem tu jen díky tvé laskavosti. Pokud si přeješ, abych ty pány vykávala z jejich pokojů, udělám to. Mohl byste tedy, pane Beebe, laskavě vyřídit panu Emersonovi, že přijímám jeho laskavou nabídku, a pak ho ke mně dovést, abych mu mohla osobně poděkovat?"

Když mluvila, zvyšovala hlas, až ji bylo slyšet po celém salonu, a umlčela tak guelfy i ghibelliny. Beebe v duchu proklínal ženské pohlaví, uklonil se a odešel se svým vzkazem.

„Pamatuj si, Lucy, že jsem do toho zapletená jen já. Nepřeji si, aby přijetí té nabídky přišlo od tebe. V každém případě to nech na mě."

Pan Beebe se vrátil a poněkud nervózně řekl:

„Pan Emerson je zaneprázdněný, ale místo něj je tu jeho syn."

Mladý Emerson se zadíval na dámy, které měly pocit, že sedí na podlaze, tak nízko byly jejich židle.

„Můj otec," řekl, „je teď ve vaně, takže mu nemůžete poděkovat osobně. Ale jakoukoli zprávu, kterou mi předáte, mu předám, jakmile vyjde ven."

Slečna Bartlettová řekla několik nepříliš povedených zdvořilostních frází. Mladý Emerson zaznamenal pozoruhodný triumf k radosti pana Beebeho a k tajné radosti Lucy.

„Chudák!" řekla slečna Bartlettová, jakmile odešel. „Jak se zlobí na svého otce kvůli těm pokojům! Nic jiného nemůže dělat, pokud chce zůstat zdvořilý."

„Asi za půl hodiny budou vaše nové pokoje volné," řekl Beebe. Pak se poněkud zamyšleně podíval na obě sestřenice a odešel k sobě do pokoje, aby si dnešek zapsal do svého filozofického deníku.

„Oh, bože!" vydechla stará paní a zachvěla se, jako by do salonu vnikly všechny nebeské větry. „Pánové si někdy neuvědomují..." Její hlas se vytratil, ale slečna Bartlettová zřejmě pochopila a rozvinul se rozhovor, v němž hlavní roli hráli pánové, kteří si to důkladně neuvědomují. Lucy, která si to také neuvědomovala, se snížila k literatuře. Vzala do ruky Příručku severní Itálie a vštípila si do paměti nejdůležitější data florentských dějin. Byla totiž rozhodnuta, že si zítřek ve Florencii užije. Půlhodina se tak prospěšně plížila a nakonec slečna Bartlettová s povzdechem vstala a řekla:

„Myslím, že teď už bych se mohla odvážit. Ne, Lucy, nehýbej se. Dohlédnu na přesun sama."

„Ty to všechno zařídíš?"

„Samozřejmě, Lucy. Nech to na mě."

„Ale já bych ti ráda pomohla."

„Ne, drahoušku."

Charlottina energie! A její nesobeckost! Taková byla celý život, ale na tomto italském turné překonávala sama sebe. Tak to Lucy cítila nebo se snažila cítit. A přece – byla v ní vzpurná duše, která si kladla otázku, zda by to všechno nemohlo být méně delikátní a krásnější. Do svého nového pokoje vstoupila bez jakéhokoli pocitu radosti.

„Chci ti vysvětlit," řekla slečna Bartlettová, „proč jsem si vzala ten větší pokoj. Přirozeně bych ho přenechala tobě,

ale protože patřil tomu mladému muži, byla jsem si jistá, že by se to tvé matce nelíbilo."

Lucy se zatvářila zmateně.

„Pokud máš přijmout laskavost, Lucy, je vhodnější se zavázat jeho otci než jemu. Jsem žena světa, svým malým způsobem, a vím, kam věci vedou. Pan Beebe je však svého druhu zárukou, že si na to netroufnou."

„Matce by to určitě nevadilo," řekla Lucy, ale opět měla pocit, že z toho mohou být netušené problémy.

Slečna Bartlettová si jen povzdechla, zahrnula ji ochranným objetím a popřála jí dobrou noc. Lucy z toho měla pocit mlhy, a když došla do svého pokoje, otevřela okno a vdechovala čistý noční vzduch. Přitom myslela na laskavého starého muže, díky kterému nyní mohla vidět světla tančící na hladině Arna a cypřiše v San Miniato a zvedající se kopce Apenin, jež byly černé proti vycházejícímu měsíci.

Slečna Bartlettová ve svém pokoji upevnila okenice a zamkla dveře a pak si apartmán prohlédla, aby zjistila, kde všude jsou skříně a zda do nich nevedou nějaké tajné vchody. Vtom si všimla, že nad umyvadlem je přišpendlený list papíru, na kterém byl naškrábaný záznam jakéhosi hovoru či výslechu. Nic víc.

Co to znamená? pomyslela si a ve světle svíčky si list pečlivě prohlédla. Nic jí neříkal, ale postupně se stával hrozivým a protivným, věštícím zlo. Zmocnilo se jí nutkání zničit ho, ale vzpomněla si, že na to nemá právo, protože je určitě majetkem mladého Emersona. Opatrně papír odepnula a položila ho na stůl. Pak dokončila prohlídku pokoje, po svém zvyku si těžce povzdechla a šla si lehnout.

Kapitola II

Santa Croce

Bylo příjemné probudit se ve Florencii a otevřít oči do světlého pokoje s podlahou z červených dlaždic, které vypadají čisté, i když nejsou; s malovaným stropem, na němž v lese žlutých houslí a fagotů sportují růžoví gryfové a modří amorini. Bylo příjemné otevřít okna dokořán, vyklánět se do slunečních paprsků s krásnými kopci a stromy a mramorovými kostely naproti a těsně pod nimi s řekou Arno, zurčící u náspu silnice.

Na písčitém břehu řeky pracovali muži s lopatami a sítý a na vodě stál člun, na němž byli dělníci rovněž pilně zaměstnaní k nějakému mysterióznímu účelu. Pod oknem se přihnala tramvaj. Nikdo v ní kromě jednoho turisty nebyl, ale nástupiště, kde zastavila, bylo přeplněné malými Italy. Děti se všechny snažily zůstat vzadu, ale průvodčí je bez jakékoli zloby popoháněl dopředu. Pak se objevili vojáci – hezcí, podměreční muži – každý měl na sobě batoh, potažený prašivou kožešinou, a plášť, který byl střižen pro větší vojáky. Vedle nich kráčeli důstojníci, vypadali komicky a divoce, a před nimi šli malí chlapci, kteří dělali kotrmelce v rytmu kapely. Tramvaj se zamotala v jejich řadách a namáhavě se pohybovala vpřed jako housenka v roji mravenců.

Pozorováním takových trivialit může utéct mnoho cenných hodin a cestovatel, který se vydal do Itálie

studovat hmatatelné hodnoty Giotta nebo zkaženost pontifikátu, si může po návratu pamatovat jen modrou oblohu a muže a ženy, kteří pod ní žijí. Bylo tedy jen dobře, že slečna Bartlettová zaklepala na dveře mladé sestřenice a vešla dovnitř. Poté, co okomentovala, že Lucy nechala dveře přes noc odemčené a že se vyklání z okna, aniž by byla úplně oblečená, ji vyzvala, aby si pospíšila, jinak bude to nejlepší z celého dne pryč. Než ale Lucy byla připravená, slečna Bartlettová už byla po snídani a poslouchala, co jí vypráví ta chytrá dáma.

Slečna Bartlettová byla přece jen trochu unavená a myslela si, že bude lepší, když stráví dopoledne zabydlováním; ledaže by Lucy chtěla jít ven? Lucy by si ráda vyšla, protože to byl její první den ve Florencii, a samozřejmě může jít sama. To však slečna Bartlettová nemohla dovolit. Samozřejmě že bude Lucy všude doprovázet. To jistě nemusí, může jít i sama. Ale ne, to by nikdy nešlo. Ale ano, šlo!

V tu chvíli se do hádky vmísila chytrá dáma.

„Jestli vás trápí, co říkala paní Grundyová, ujišťuji vás, že rady té hodné osoby můžete ignorovat. Jelikož je slečna Honeychurchová Angličanka, bude v naprostém bezpečí. Italové to vědí. Moje milá přítelkyně, komtesa Baroncelliová, má dvě dcery, a když s nimi nemůže poslat do školy služku, pouští je místo toho v námořnických kloboucích. Všichni je pak mají za Angličanky, víte, zvláště když mají vzadu pevně sepnuté vlasy.“

Slečna Bartlettová však nebyla přesvědčena o bezpečnosti dcer komtesy Baroncelliové. Byla rozhodnutá vzít si Lucy na starost. Chytrá dáma pak řekla, že se chystá strávit dlouhé dopoledne v Santa Croce, a kdyby Lucy chtěla jít také, byla by ráda.

„Vezmu vás milou zadní cestou, slečno Honeychurchová, a pokud mi přinesete štěstí, zažijeme dobrodružství.“

Lucy řekla, že je to od ní velmi milé, a hned si otevřela bedekr, aby se podívala, kde se Santa Croce nachází.

„Ne, ne! Slečno Lucy! Doufám, že vás od bedekru brzy osvobodím. Dotýká se jen povrchu věcí. O pravé Itálii se mu ani nezdá. Pravou Itálii lze najít jen vlastním pozorováním.“

To znělo zajímavě, a tak si Lucy pospíšila se snídání a v dobré náladě se vydala se svou novou přítelkyní na cestu. Itálie se konečně blížila. Cocknejská signora a její přehmaty se rozplynuly jako zlý sen.

Slečna Lavishová – tak se ta chytrá dáma jmenovala – zahrnula doprava podél prosluněného Lung'Arna. Jak nádherně bylo teplo! Ale vítr v postranních uličkách řezal jako nůž. Ponte alle Grazie – obzvlášť zajímavý, zmiňovaný samotným Dantem. San Miniato – krásné i zajímavé; krucifix, který políbil vrah – slečna Honeychurchová si ten příběh jistě pamatuje. Muži na řece rybařili. Pak slečna Lavishová vběhla pod oblouk z bílých býků, zastavila se a zvolala:

„Vůně! Pravá florentská vůně! Každé město, dovolte mi, abych vás poučila, má svou vlastní vůni.“

„Je tohle příjemná vůně?“ zeptala se Lucy, která po matce zdělila odpor ke špíně.

„Do Itálie se nejezdí za příjemnou vůní,“ odpověděla, „ale za životem. Buon giorno! Buon giorno!“ (*dobré ráno*) ukláněla se napravo i nalevo. „Podívejte se na ten rozkošný vozík s vínem! Jak se na nás ten řidič dívá, milá, prostá duše!“

A tak slečna Lavishová pokračovala ulicemi Florencie, malá, neposedná a hravá jako kotě, i když bez kočičího

půvabu. Pro dívku bylo potěšením být s někým tak vzdělaným a veselým; a modrý vojenský plášť italského důstojníka, který slečna Lavishová měla na sobě, jen umocňoval její pocit slavnosti.

„Buon giorno! Dejte na slovo zralé ženy, slečno Lucy: nikdy nebudete litovat trochy zdvořilosti ke svým podřízeným. To je ta pravá demokracie. I když já jsem skutečný radikál. Tak a teď jste v šoku.”

„Tak to nejsem!” vykřikla Lucy. „My jsme taky radikálové, všichni. Můj otec vždycky volil pana Gladstonea, dokud se tak strašně nevyjádřil k Irsku.”

„Chápu, chápu. A teď jste přešli na stranu nepřítele.”

„Ale prosím vás...! Kdyby byl můj otec naživu, určitě by teď, když je Irsko v pořádku, zase volil radikály. A jak už to tak bývá, při minulých volbách nám rozbili sklo nad vchodovými dveřmi a Freddy si je jistý, že to byli toryové, ale matka říká, že je to nesmysl, že to musel být nějaký pobuda.”

„Hanebnost! Předpokládám, že v dělnické čtvrti?”

„Ne, v Surrey Hills. Asi pět mil od Dorkingu, s výhledem na Weald.”

Slečnu Lavishovou to zaujalo a zvolnila tempo.

„To je ale rozkošný kout země, já ho dobře znám. Je plný těch nejmilejších lidí. Znáte sira Harryho Otwaye – radikála, pokud vůbec ještě žije?”

„Velmi dobře.”

„A starou paní Butterworthovou, tu filantropku?”

„Ale! Vždyť si od nás pronajímá pole! To je legrační!”

Slečna Lavishová se podívala na úzkou stuhu oblohy a zamumlala: „Ah, vy máte majetek v Surrey?”

„Skoro žádný,” řekla Lucy a bála se, aby ji slečna Lavishová nepovažovala za snoba. „Jen třicet akrů – jen zahradu, všechno z kopce, a pár polí.”

Slečnu Lavishovou to neznechutilo a řekla, že je to přesně tolik, kolik má její teta v Suffolku. Itálie ustoupila. Snažily se vzpomenout si na příjmení lady Louisy, která si onehdy pronajala dům poblíž Summer Street, ale nelíbil se jí, což u ní bylo divné. A právě když si slečna Lavishová vzpomněla na jméno, zarazila se a vykřikla:

„Bůh nás ochraňuj! Bůh nás zachraň! Ztratily jsme se. Tohle není ta správná cesta.“

Lucy si uvědomila, že se jí už zdálo, že do Santa Croce, jehož věž byla z okna penzionu dobře vidět, jdou příliš dlouho. Ale slečna Lavishová toho tolik napovídala, jak Florencii zná, že ji Lucy bezstarostně následovala.

„Ztracená! Ztracená! Má drahá slečno Lucy, během našeho politického povídání jsme špatně odbočily. Jak by se nám ti příšerní konzervativci teď vysmívali! Co máme dělat? Dvě osamělé ženy v neznámém městě. Tomu říkám dobrodružství.“

Lucy, která chtěla vidět Santa Croce, navrhla jako možné řešení, že by se mohly někoho na cestu zeptat.

„Ale to jsou přece slova zbabělce! A ne, nesmíte, nesmíte se podívat do toho bedekru. Dejte mi ho, nenechám vám ho. Prostě jen tak půjdeme.“

Procházely řadou šedohnědých ulic, které nebyly ani hezké, ani malebné a kterými oplývá východní část města. Lucy se začala znepokojovat. Náhle v jednom úchvatném okamžiku se jí však zjevila Itálie.

Lucy stála na náměstí Annunziata a viděla v živé terakotě ty božské děti, které žádná laciná reprodukce nemůže nikdy učinit fádními. Stály tam, s lesklými údy vyrazujícími z roucha milosrdenství a s bílými pažemi nataženými proti nebeským kruhům. Lucy nikdy neviděla nic krásnějšího, ale slečna Lavishová ji s výkřikem zděšení

táhla dál a prohlásila, že teď už jsou od Santa Croce nejméně míli daleko.

Blížila se hodina, kdy se již přestává podávat kontinentální snídaně, a dámy si v malém obchůdku koupily horkou kaštanovou pastu, protože vypadala tak typicky. Chutnala zčásti po papíru, v němž byla zabalená, zčásti po vlasovém oleji, zčásti po něčem velkém neznámém. Ale dodalo jim to sílu se plahočit na další náměstí, velké a zaprášené, na jehož vzdálenější straně se tyčila černobílá fasáda překonávající vše kolem svou ošklivostí. Lady Lavishová k ní dramaticky promluvila: „To je Santa Croce.“ Dobrodružství bylo u konce.

Santa Croce - via wiki

Lady Lavishová
náhle chytila Lucy
za paži. „Zastavme
se na chvíli, nechte
ty dva jít dál, abych
se s nimi nemusela
bavit. Nesnáším
konvenční
konverzaci. Hnus,
jdou i do kostela.
Oh, ti Britové v
cizině!“
„Včera u večere
seděli proti nám.

Poskytli nám své pokoje. Byli tak laskaví.“

„Podívejte se na jejich postavy!“ zasmála se slečna Lavishová. „Chodí po mé Itálii jako pár volů. Je to ode mne sice velmi nemravné, ale nejraději bych v Doveru takovéhle turisty, ještě než by vyjeli, podrobila zkoušce a vrátila domů každého, kdo by ji nedokázal složit.“

„Co byste po nás chtěla?“

Slečna Lavishová položila Lucy s úsměvem ruku na paži, jako by jí chtěla naznačit, že ona by od ní za všech okolností dostala plný počet bodů. V této povznesené náladě došly ke schodům velkého kostela a chystaly se po nich vystoupit, když tu se slečna Lavishová zastavila, vypískla, rozhodla ruce a vykřikla:

„Tamhle jde moje bedna místních barev! Musím si s ní promluvit!“

A za okamžik už byla pryč, utíkala přes náměstí, její modrý plášť za ní vlál ve větru; nepolevila v rychlosti, dokud nedohonila jakéhosi starého muže s bílými vousy a rozverně ho neštípla do paže.

Lucy na ni čekala na schodech téměř deset minut. Pak začala být unavená. Žebráci jí otravovali, vítr jí vhněl prach do očí a vzpomněla si, že mladá dívka by se neměla sama potloukat na veřejných místech. Pomalu sešla ze schodů na náměstí s úmyslem přejít náměstí a připojit se ke slečně Lavishové, která byla opravdu až příliš originální. V tu chvíli se však slečna Lavishová se svou "bednou místních barev" také pohnula a oba zmizeli v postranní ulici za živého gestikulování.

Lucy se v očích objevily slzy rozhořčení, zčásti proto, že ji tam nechala samotnou, zčásti proto, že slečna Lavishová měla s sebou její bedekr. Jak teď najde cestu domů? Jak by se mohla orientovat v Santa Croce? Její první dopoledne bylo fiaskem a možná se už ani nikdy do Florencie nedostane. Ještě před pár minutami byla celá rozradostněná, mluvila jako kulturní žena a napůl přesvědčovala sama sebe, že je plná originality.

Raději znovu vystoupala po schodech a vstoupila do kostela, sklíčená a ponížená. Ani si nedokázala vzpomenout, jestli ho postavili františkáni nebo dominikáni. Jistě, měla by to být nádherná budova. Ale

zvenčí se podobá spíše stodole! A jaká je v ní zima! Ovšemže v ní byly Giottovy fresky se svými hmatatelnými hodnotami, v jejichž přítomnosti by měla dokázat vnímat i cítit vše, co se sluší a patří. Ale kdo jí měl říct, které to jsou? Pohrdavě chodila kolem, nechtěla se nadchnout pro památky nejistého autorství nebo data. A nebylo nikoho, kdo by jí řekl, která ze všech těch hrobových desek, jimiž byla vydlážděna loď a transepty, je ta skutečně krásná, ta, kterou básník Ruskin nejvíce vychvaloval.

Pak na ni zapůsobilo zhoubné kouzlo Itálie a místo aby se pokoušela získat informace, začala být v tom úžasném místě šťastná. Luštila italské nápisy – nápisy, které zakazovaly lidem vodit do kostela psy – nápisy, které z úcty k posvátnosti místa prosily návštěvníky, aby neplivali. Pozorovala turisty; nosy měli červené, stejně jako své bedekry – taková zima byla v Santa Croce. Viděla strašlivý osud, který stihl tři papežence – dva klučíky a jednu holčičku, kteří zahájili svou kariéru tím, že se navzájem polévali svčenou vodou, a pak se vydala k Machiavelliho pomníku, sice kapajícímu, ale posvěcenému. Lidé k němu postupovali velmi pomalu a z uctivé vzdálenosti se vlhkého kamene dotýkali prsty, kapesníky, hlavami, a pak se zase stáhli. Co to mohlo znamenat? Dělali to znovu a znovu.

Pak si Lucy uvědomila, že si Machiavelliho zřejmě spletli s nějakým světcem a doufali, že dotekem získají milost. Trest následoval rychle. Nejmenší klučík zakopl o jednu z hrobových desek, které tolik obdivoval Ruskin, a zapletl si nohy do rysů ležícího biskupa. Lucy, která byla protestantkou, se vrhla vpřed. Přišla však pozdě. Těžce dopadl na prelátovy vztyčené palce.

„Nenáviděný biskup!“ vykřikl za ní hlas starého Emersona, který se také vrhl na pomoc.

„Tvrď v životě, tvrď ve smrti. Vyjdi na slunce, chlapče, a polib ruku slunci, protože tam bys měl být. Nesnesitelný biskup!"

Dítě při nesrozumitelných slovech těch strašných lidí, kteří ho zvedali, oprašovali, třeli mu modřiny a říkali mu, aby nebylo pověřivé, šíleně křičelo.

„Podívejte se na něj!" řekl pan Emerson Lucy. „Tady je ale nepořádek: dítě zraněné, prochladlé a vyděšené! Ale co jiného můžete čekat od kostela?"

Dítě mělo nohy jako z rozteklého vosku. Pokaždé, když ho starý Emerson a Lucy postavili na nohy, se zase s řevem zhroutilo. Naštěstí přišla na pomoc jedna italská dáma, která se tam předtím modlila. Nějakým záhadným uměním, které mají jen matky, zpevnila chlapcovy nohy a dodala sílu jeho kolenům. Vstal. Blekotal rozrušením a odcházel.

„Jste chytrá žena," řekl pan Emerson té italské dámě. „Dokázala jste víc než všechny relikvie světa. Nejsem vašeho vyznání, ale věřím v ty, kdo činí své bližní šťastnými. Neexistuje žádný plán vesmíru..." Odmlčel se, aby navázal frází.

„Niente," řekla Italka a vrátila se ke svým modlitbám.

„Nejsem si jistá, jestli rozumí anglicky," nadhodila Lucy. Ve své pokorné náladě už Emersonem nepohrdala. Byla rozhodnuta chovat se k němu laskavě, spíš pěkně než delikátně, a pokud to bude možné, smazat nezdvořilost slečny Bartlettové nějakou milostivou zmínkou o příjemných pokojích.

„Ta žena rozumí všemu," zněla odpověď pana Emersona. „Ale co tady děláte vy? V kostele! Modlíte se? Skončila jste už s kostelem?"

„Ne," vyhrkla Lucy a vzpomněla si na své rozhořčení. „Přišla jsem sem se slečnou Lavishovou, která mě měla se

vším seznámit, ale ta hned u dveří prostě utekla a já jsem po delší době čekání musela do kostela vstoupit sama."

„Proč byste nemohla?" zeptal se Emerson.

„Ano, proč byste do něj nemohla vstoupit sama?" zeptal se jeho syn, který se náhle objevil za jeho zády.

„Protože slečna Lavishová si odnesla i bedekr."

„Bedekr?" řekl pan Emerson. „To jsem rád, že vám to vadilo. Stojí to za to, aby to vadilo, ta ztráta bedekru. To stojí za to, abyste si toho všimla."

Lucy byla zmatená. Něco ji napadlo a nebyla si jistá, kam ji to povede.

„Jestli nemáte bedekr," řekl syn, „měla byste se raději přidat k nám."

Vedl ten nápad právě sem? Uchýlila se ke své důstojnosti.

„Moc vám děkuji, ale to mě nenapadlo. Doufám, že se nedomníváte, že jsem se k vám přišla přidat. Opravdu jsem přišla pomoci tomu dítěti a poděkovat vám, že jste s námi včera tak laskavě směnili své pokoje. Doufám, že vám to nepřineslo žádné velké nepříjemnosti."

„Má drahá," řekl stařec mírně, „myslím, že opakuje to, co jste slyšela říkat starší lidi. Předstíráte, že jste nedůtklivá, ale ve skutečnosti tomu tak není. Přestaňte být tak otravná a raději mi řekněte, kterou část kostela chcete vidět. Zavést vás tam bude pro nás skutečným potěšením."

Tak tohle bylo odporně drzé a měla by se rozzuřit. Ale někdy je stejně těžké ztratit nervy, jako je jindy těžké je udržet. A Lucy se nedokázala rozzlobit. Pan Emerson byl starý člověk a společnost dívky by ho jistě mohla bavit. Na druhou stranu jeho syn byl mladý muž a ona měla pocit, že by se dívka měla urazit na něj nebo se v každém případě urazit před ním. Než odpověděla, zadívala se na něj.

„Doufám, že nejsem nedůtklivá. Chtěla bych vidět Giotta. Kdybyste mi laskavě řekl, které fresky to jsou.“

Syn přikývl. S pohledem plným chmurného uspokojení ji vedl k Peruzziho kapli a vzal na sebe podobu učitele. Připadala si jako dítě ve škole, které správně odpovědělo na otázku.

Kaple už byla plná upřímných věřících a nad nimi se ozýval hlas přednášejícího, který je usměrňoval, jak mají uctívat Giotta, ne podle taktního hodnocení, ale podle měřítek ducha.

„Vzpomeňte si,“ říkal, „na fakta o Santa Croce; jak byl postaven vírou v jasném zápalu středověku, ještě než se objevila jakákoli poskvrna renesance. Všimněte si, jak Giotto na těchto freskách – nyní bohužel zničených restaurováním – není rušen nástrahami anatomie a perspektivy. Může být něco majestátnějšího, patetičtějšího, krásnějšího, pravdivějšího? Cítíme, jak málo platí znalosti a technická chytrost proti člověku, který opravdu cítí!“

„Ne!“ vykřikl pan Emerson, na kostel až příliš hlasitě. „Nezapomínejte nic z toho. Vskutku to bylo postaveno vírou! To jednoduše znamená, že dělníci nedostali řádně zapláceno. A pokud jde o fresky, nevidím na nich nic pravdivého. Podívejte se na toho tlustocha v modrém! Musí vážit tolik, co já, a vystřeluje k nebi jako vzdušný balón.“ Měl na mysli fresku Nanebevstoupení svatého Jana.

Uvnitř se přednášejícímu zadrhl hlas. Posluchači se neklidně pohnuli a Lucy také. Byla si jistá, že by s Emersonovými neměla být, ale oni jí učarovali. Byli tak vážní a tak zvláštní, že si nedokázala vzpomenout, jak se má chovat.

„Tak stalo se to, nebo ne? Ano, nebo ne?“

George jí odpověděl:

„Stalo se to takhle, pokud se to vůbec stalo. Raději bych šel do nebe sám, než aby mě tam tlačili cherubíni, a kdybych se tam dostal, chtěl bych, aby se z něj moji přátelé mohli vyklánět, stejně jako to dělají tady.“

„Ty tam nikdy nepůjdeš,“ řekl otec. „Ty i já, milý chlapče, budeme ležet v pokoji v zemi, která nás porodila, a naše jména zmizí stejně jistě, jako naše práce přežije.“

„Někteří lidé vidí jen prázdný hrob, ne toho světce, jak jde nahoru, ať už je to kdokoli. Tak se to skutečně stalo, pokud se to vůbec stalo.“

„Promiňte,“ ozval se u nich ledový hlas přednášejícího. „Kaple je pro dvě skupiny poněkud malá. Nebudeme vás zde déle obtěžovat.“

Přednášející byl duchovní a jeho posluchači museli být jeho ovečky, protože v rukou drželi modlitební knížky i průvodce. Mlčky z kaple odcházeli. Byly mezi nimi i dvě staré dámy z penzionu Bertolini – slečny Alanovy.

„Stůjte!“ zvolal pan Emerson. „Je tu dost místa pro nás pro všechny. Stůjte!“

Průvod ale na jeho slova nereagoval a beze slova zmizel. Zanedlouho bylo ve vedlejší kapli slyšet přednášejícího, jak popisuje život svatého Františka.

„Georgi, myslím, že ten duchovní je brixtonský vikář.“

George se odešel podívat do vedlejší kaple a pak se vrátil: „Možná je to on. Už si ho nepamatuji.“

„Pak bych s ním měl raději promluvit a připomenout mu, kdo jsem. Je to ten pan Eager. Proč odešel? Mluvili jsme snad příliš nahlas? Jak trapné. Půjdu tam a řeknu mu, že se omlouváme. Nebylo by lepší, kdybych se omluvil? Pak se možná vrátí.“

„Nevrátí se," řekl George. Ale pan Emerson, zkroušený a nešťastný, spěchal pryč, aby se omluvil reverendovi Cuthbertu Eagerovi.

Lucy, pohroužená do krásy lunety, slyšela, jak přednášku znovu přerušil úzkostlivý, agresivní hlas starého muže, pak následovaly úsečné, ublížené odpovědi jeho oponenta. Syn, který bral každou drobnou rozepří jako tragédii, naslouchal také.

„Můj otec tak působí skoro na každého," informoval ji. „Chce se pokusit být laskavý."

„Doufám, že se o to pokusíme všichni," řekla a nervózně se usmála.

„Protože si myslíme, že to zlepšuje naše charaktery. Ale on je na lidi laskavý, protože je má rád, a oni to odhalí a urazí se nebo se vyděsí."

„Jak je to od nich hloupé!" řekla Lucy, ačkoli v hloubi duše s nimi soucítila; „myslím, že laskavé jednání provedené taktně..."

„Taktně!" pohrdavě pohodil hlavou. Zřejmě odpověděla špatně. Pozorovala toho zvláštního člověka, jak přechází sem a tam po kapli. Na mladého muže měl drsnou tvář a dokud na ni nepadl stín – tvrdou. Ve stínu se proměnila v něhu. Znovu ho viděla v Římě, na stropě Sixtinské kaple, jak nese břemeno, pytel žaludů. Zdravý a svalnatý, přesto v ní vyvolával pocit šedi, tragédie, která může najít rozuzlení až v noci. Ten pocit ji brzy přešel; nebylo jí podobné, aby se zabývala něčím tak subtilním. Zrodil se z ticha a neznámých emocí, ale přešel, když se pan Emerson vrátil a ona mohla znovu vstoupit do světa rychlé řeči, který jí byl jediný známý.

„Vypoklonkovali tě?" zeptal se klidně syn.

„Zkazili jsme radost nevím kolika lidem. Už se nevrátí."

Kolem oddělující zdi se k nim snášely útržky přednášky o svatém Františkovi: „...plný vrozených sympatií... pohotově vnímal dobro v druhých... vize bratrství člověka...”

„Nenechte si zkazit tu vaši,” pokračoval k Lucy.
„Prohlížela jste si ty svaté?”

„Ano,” řekla Lucy. „Jsou krásní. Nevíte, který je ten náhrobek, který je v Ruskinovi opěvovaný?”

Nevěděl a navrhl, aby se to pokusili uhodnout. George se k její úlevě odmítl připojit, a tak se se starým mužem ne nepříjemně toulali po Santa Croce, který, ačkoli připomíná stodolu, má uvnitř svých zdí sklizeny mnoho krásných věcí. Byli tu také žebráci, kterým se museli vyhýbat, a průvodci, kterým se museli vyhýbat, a stará paní se psem a tu a tam kněz, který se skromně prodíral skupinkami turistů na svou mši. Ale pana Emersona to zajímalo jen napůl. Pozoroval přednášejícího, jehož zdar narušil, a pak s obavami sledoval svého syna.

„Proč on se chce dívat na tu fresku?” ptal se jí znepokojeně. „Nic jsem na ní neviděl.”

„Mám ráda Giotta,” odpověděla. „Je to tak úžasné, co se říká o jeho hmatatelných hodnotách. I když mně se víc líbí věci jako Della Robbiovy děti.”

„To byste měla. Dítě má cenu tuctu svatých. A moje dítě má cenu celého ráje, ale pokud vím, žije v pekle.”

Lucy opět cítila, že to stačit nebude.

„V pekle,” zopakoval. „Je nešťastný.”

„Oh Bože!” řekla Lucy. „Jak může být nešťastný, když je silný a živý? Co víc mu má člověk dát? A pomyslete, jak byl vychován – bez všech pověr a nevědomosti, které vedou lidi k tomu, aby se ve jménu Boha nenáviděli. S takovou výchovou bych si myslela, že musí vyrůst šťastný.”

Nebyla teoložka, ale cítila, že ten starý muž je velmi pošetilý a také velmi nenábožensky založený. Cítila také, že by se matce nemuselo líbit, kdyby se s takovým člověkem bavila, a že by Charlotta měla proti němu velmi silné námitky.

„Co s ním máme dělat?“ zeptal se. „Přijede na dovolenou do Itálie a chová se – jako to malé dítě, které si mělo hrát a které se zranilo o náhrobní kámen. Eh? Co jste říkala?“

Lucy nic nenaznačila.

Najednou řekl: „Nebudte kvůli tomu stupidní. Nežádám vás, abyste se do mého chlapce zamilovala, ale myslím, že byste se mohla pokusit ho pochopit. Jste blíže jeho věku, a když tomu dáte volný průběh, jsem si jistý, že budete rozumná. Mohla byste mi pomoci. Poznal tak málo žen a vy máte čas. Předpokládám, že se tu zastavíte na několik týdnů? Ale dejte tomu volný průběh. Máte sklon se do věcí zamotat, mohu-li soudit podle včerejšího večera. Nechte se vést sama sebou. Vytáhněte z hlubin ty myšlenky, kterým nerozumíte, rozprostřete je na slunečním světle a poznejte jejich smysl. Pochopením George se můžete naučit porozumět sama sobě. Bude to dobré pro vás pro oba.“

Na tuto neobyčejnou řeč Lucy nenašla odpověď.

„Já jen vím, co mu je, ale ne proč mu je.“

„A co mu je?“ zeptala se Lucy ustrašeně a očekávala nějaký děsivý příběh.

„Staré potíže; věci, které do sebe nezapadají.“

„Jaké věci?“

„Věci vesmíru. Je to docela pravda. Nesedí.“

„Oh, pane Emersone, jak to myslíte?“

Svým obyčejným hlasem, takže si sotva uvědomila, že cituje poezii, řekl:

„Z dálky, z předvečera a rána,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Pokoj s vyhlídkou.***
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.